

Cyngor Sir Ceredigion

Adroddiad i'r:	Cabinet
Dyddiad y Cyfarfod:	01-11-2022
Teitl:	Siarter Troseddau Casineb - Cymorth i Ddiodefwr
Pwrpas yr adroddiad:	Er mwyn i Gyngor Sir Ceredigion ystyried cefnogi a chymeradwyo'r Siarter Troseddau Casineb gan elusen Cymorth i Ddiodefwr
Er:	Penderfyniad
Portffolio Cabinet ac Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Catrin MS Davies, Aelod Cabinet ar gyfer Diwylliant, Hamdden a Gwasanaethau Cwsmeriaid

CEFNDIR:

Mae Cymorth i Ddiodefwr/ *Victim Support* wedi datblygu Siarter Troseddau Casineb i sefydliadau lofnodi, er mwyn creu rhwydwaith o gynghreiriaid i gefnogi ei waith gyda diodefwr ac i godi ymwybyddiaeth am droseddau casineb a'r ffyrdd o'u riportio ledled Cymru.

Mae troseddau casineb yn gallu cael effaith ddinistriol ar ddiodefwr ac mae'r elusen wedi gweld cynnydd amlwg yn y galw am ei gwasanaethau cymorth ynghylch troseddau casineb –hyd at 70% o gynnydd yn ystod y pandemig. Gyrrwyd y cynnydd hwn yn bennaf gan achosion yn ymwneud â hil a homoffobia. Mewn ymateb i'r cynnydd hwn yn y galw lansiodd Cymorth i Ddiodefwr y Siarter Troseddau Casineb sy'n ymrwymo sefydliadau i roi hawliau i ddiodefwr â'u cefnogi i adnabod a riportio troseddau ac achosion sy'n ymwneud â chasineb.

Mae Cyngor Sir Ceredigion eisoes yn benderfynol o godi ymwybyddiaeth am Droseddau Casineb a'r ffyrdd o'u riportio. Mae gwaith a wneir drwy'r tîm Cydlyniant Cymunedol a llawer o adrannau'r Cyngor yn sail ar gyfer yr awydd i sicrhau nad yw troseddau casineb yn dderbyniol, bod pobl yn deall beth yw troseddau casineb a pha gamau y dylai diodefwr, tystion a chymunedau eu cymryd pan fyddant yn digwydd. Bydd llofnodi'r Siarter Troseddau Casineb gan Gymorth i Ddiodefwr yn atgyfnerthu'r gwaith da sydd eisoes ar waith gan yr awdurdod lleol ac yn cynnig fframwaith i sicrhau bod ymrwymiad llawn yn digwydd ar bob lefel o'r sefydliad.

Ni ddylai neb yng Ngheredigion ddiodefwr rhagfarn neu drosedd casineb. Mae gan bawb yr hawl i barch a dylai pawb fedru byw eu bywyd bob dydd heb gael eu sarhau a'u haflonyddu neu gael rhywun yn ymosod arnynt. Mae'n hanfodol fod diodefwr troseddau casineb yn cael eu cefnogi, a bod y rhai sy'n eu cyflawni yn cael eu dwyn i gyfrif.

Mae'r siarter yn nodi hawliau diodefwr ac ymrwymiad y sefydliadau sy'n llofnodi'r siarter i chwarae eu rhan yn y gwaith o fynd i'r afael â throseddau casineb, rhoi cefnogaeth a gwybodaeth i ddiodefwr, a chodi ymwybyddiaeth o droseddau casineb ymhlith staff a'r cymunedau lle maen nhw'n gweithio.

Y SEFYLLFA BRESENNOL:

Mae sefydliadau sy'n mabwysiadu'r siarter yn ymrwmo i sicrhau bod staff a gwirfoddolwyr yn cadw at addewidion y siarter pa bryd bynnag y dôn nhw i gysylltiad â phobl sydd wedi dioddef trosedd casineb ac yn gweithio i adeiladu cymunedau cryf a chynhwysol. Hefyd bydd gofyn i sefydliadau gymryd camau allweddol ynghylch codi ymwybyddiaeth am Droseddau Casineb. Nid yw'r rhain yn cael eu rhagnodi a gellir eu datblygu mewn ffyrdd priodol yn ôl anghenion y sefydliad a'r cymunedau mae'n eu gwasanaethu. Dyma enghreifftiau o'r gwaith y gall sefydliadau sy'n llofnodi'r Siarter ei wneud:

- Ymgyrch ymwybyddiaeth yn fewnol ar Cerinet a thrwy e-byst wythnosol Tîm Ceredigion (yn ystod Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb neu adegau nodedig eraill yn ystod y flwyddyn).
- Annog/gorfodi staff i fynychu hyfforddiant (e.e. staff sy'n ymdrin â'r cyhoedd, rheolwyr ac aelodau etholedig).
- Cylchredeg gwybodaeth am Droseddau Casineb ymhlith staff.
- Cylchredeg y daflen wybodaeth ar Ymddygiad Gwrthgymdeithasol sy'n gysylltiedig â chasineb i'r staff tai a gweithwyr eraill allan yn y gymuned.
- Cynnwys Troseddau Casineb yn y polisïau ar Ymddygiad Gwrthgymdeithasol.
- Sicrhau bod taflenni Troseddau Casineb ar gael mewn mannau allweddol (gall Cymorth i Ddiodeffwyr ddarparu taflenni; gellir eu rhoi mewn Canolfannau Lles, Llyfrgelloedd, Canolfannau Hamdden ac adeiladau'r swyddfeydd).
- Diwygio polisïau Adnoddau Dynol er mwyn cynnwys gweithredoedd o gasineb yn y gweithle.
- Hyfforddiant Troseddau Casineb i reolwyr llinell / goruchwylwyr.
- Digwyddiadau ar gyfer Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb.

Y CAMAU NESAF

Os bydd Cyngor Sir Ceredigion yn dewis cefnogi'r Siarter, bydd cyfarfod yn cael ei drefnu gyda Chymorth i Ddiodeffwyr i drafod y camau perthnasol. Mae rhai sefydliadau wedi canolbwyntio ar hyfforddi staff, rhai ar ledaenu gwybodaeth, eraill ar gymysgedd o'r ddau. Ar ôl dod yn bartner 'gweithredol' mae sefydliadau'n gallu defnyddio'r marc ymddiriedaeth ar eu gwefannau, deunyddiau hyrwyddo ac ati.

Am fwy o wybodaeth ewch i <https://www.reportheate.victimsupport.org.uk/cy/hate-crime-charter/>.

	Oes Asesiad Effaith Integredig wedi ei gwblhau? Os na, esboniwch pam	Naddo am mai'r cynnig yw i gefnogi siarter. Nid yw'n cyfeirio at newid polisi neu wasanaeth
Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol:	Crynodeb: Hirdymor: Cydwethio: Cynnwys: Atal: Integreiddio:	

Argymhelliad / Argymhellion:	Bod y Cabinet, ar ran Cyngor Sir Ceredigion, yn cytuno i ymrwymo i Siarter Troseddau Casineb Cymorth i Ddiodefwyr.
Rheswm / Rhesymau dros y penderfyniad:	Er mwyn atgyfnerthu'r gwaith da sydd eisoes ar waith gan yr Awdurdod Lleol o ran Troseddau Casineb ac i gynnig fframwaith i sicrhau bod ymrwymiad llawn yn digwydd ar bob lefel o'r sefydliad.
Trosolwg a Chraffu:	Ystyriodd Aelodau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol y mater hwn yn eu cyfarfod ar 03-10-22 a bu iddynt gytuno y dylai'r Cyngor Sir gefnogi'r ymrwymadau a restrir yn Siarter Troseddau Casineb Cymorth i Ddiodefwyr.
Fframwaith Polisi:	Troseddau Casineb
Blaenoriaethau Gorfforaethol:	Hybu'r Economi Buddsoddi yn Nyfodol y Bobl Galluogi Cydnerthedd Unigolion a Theuluoedd Hyrwyddo Cydnerthedd Amgylcheddol a Chymunedol
Goblygiadau Cyllid a Chaffael:	O fewn y gyllideb bresennol
Goblygiadau cyfreithiol:	Amherthnasol
Goblygiadau staffio:	Amherthnasol
Goblygiadau eiddo / asedau:	Amherthnasol
Risg(iau):	Amherthnasol
Pwerau Statudol:	Amherthnasol
Papurau Cefndir:	Gweler atodiadau isod.
Atodiadau:	Atodiad 1 – Siarter Troseddau Casineb Atodiad 2 – Proses Siarter Troseddau Casineb
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Alun Williams, Swyddog Arweiniol Corfforaethol: Polisi, Perfformiad a Diogelu'r Cyhoedd
Swyddog Adrodd:	Kay Howells, Cydlynnydd Cydlyniant Cymunedol Canolbarth a De-orllewin Cymru
Dyddiad:	11-10-22

Victim Support Siarter Troseddau Casineb

Mae'r siarter yn amlinellu'r manylion mewn manylder, hawliau dioddefwyr ac ymrwymiad y sefydliadau i chwarae rhan mewn trechu troseddau casineb, i gynnig cefnogaeth a gwybodaeth i'r dioddefwyr, ac i godi ymwybyddiaeth o droseddau casineb

Yr Hawl i gael eich Trin â Pharch

Byddwn yn eich trin â pharch ac fel unigolyn yn eich rhinwedd eich hun. Byddwn yn dathlu amrywiaeth a chynhwysiant yn ein sefydliad a'r cymunedau rydyn ni'n gweithio gyda nhw.

Yr Hawl i Breifatrwydd

Byddwn yn sicrhau bod eich data yn cael eu cadw'n ddiogel ac na fyddant yn cael eu rhannu ag unrhyw un heb eich caniatâd. Mae gennych yr hawl bob amser i ofyn am unrhyw ddata sydd gennym amdanoch, neu ofyn iddynt gael eu dileu o'n cofnodion gan gydymffurfio â'r Rheoliadau Cyffredinol ar Ddiogelu Data.

Yr Hawl i Wneud Cwyn

Byddwn yn darparu arweiniad ar sut i wneud cwyn os nad ydych yn hapus bod eich hawliau wedi'u bodloni.

Yr Hawl i Wybodaeth

Byddwn yn sicrhau bod gwybodaeth am droseddau casineb a chymorth ar gael i chi mewn ffordd y gallwch ei deall. Byddwn yn gweithio gyda chymunedau a sefydliadau i godi ymwybyddiaeth o droseddau casineb.

Yr Hawl i gael eich Clywed

Byddwn yn gwrando arnoch chi ac yn cydnabod yr effaith mae'r Drosedd Casineb wedi'i chael arnoch chi. Byddwn yn gwneud hyn p'un a ydych am adrodd am ddigwyddiad i'r Heddlu ai peidio.

Yr Hawl i Gymorth Am Ddim a Chyfrinachol

Byddwn yn darparu arweiniad ar fanteisio ar gymorth am ddim a chyfrinachol gan Victim Support sydd wedi'i deilwra i chi a'ch anghenion. Byddwn yn eich cyfeirio at wasanaethau arbenigol eraill os bydd angen gan sicrhau eich bod yn cael y gefnogaeth i'ch helpu i ymdopi ac adfer o effaith Troseddau Casineb.

Yr Hawl i Adrodd am Droseddau Casineb

Byddwn yn eich helpu i adrodd am y Trosedd Casineb i'r heddlu, naill ai'n uniongyrchol neu drwy Ganolfan Genedlaethol Adrodd am Droseddau Casineb a Chymorth Victim Support, lle gallwch aros yn anhysbys. Byddwn yn cofnodi'r elfen gasineb fel y ffactor ysgogol i'r Heddlu neu Victim Support.

Cefndir

Lansiwyd y Siarter Troseddau Casineb yn 2022 yn ystod Wythnos Ymwybyddiaeth Troseddau Casineb fel ffordd o ymgysylltu â sefydliadau mawr a bach i helpu i greu amgylchedd gwell i ddioddefwyr a thystion Troseddau Casineb.

Mae'r Siarter yn tynnu sylw at hawliau dioddefwyr a meysydd cymorth allweddol sy'n gwneud gwahaniaeth gwirioneddol i'r rhai y mae troseddau casineb yn effeithio arnynt.

Proses gofrestru

Mae yna broses dri cham i gofrestru i'r siarter:

- 1) Cofrestru gan ddefnyddio'r ffurflen cofrestru **YMA**
- 2) Ymuno â sgwrs gyda staff Ymgysylltu allweddol o'r Ganolfan Cymorth i Ddioddefwyr Casineb Cymru. Byddwn yn eich helpu i edrych ar eich gweledigaeth y tu ôl i lofnodi'r siarter a pha gymorth y gallwn ei gynnig i'ch helpu i gyflawni hynny.
- 3) Unwaith y bydd camau cadarnhaol wedi'u cymryd, byddwch yn derbyn y Nod Ymddiriedaeth er mwyn i chi allu dangos eich ymrwymiad yn fwy cyhoeddus.

Y Nod Ymddiriedaeth

Mae'r Nod Ymddiriedaeth yn symbol o ymrwymiad sefydliad i'r Siarter a dioddefwyr Troseddau Casineb. Mae'n dangos eich bod chi fel grŵp neu sefydliad yn mynd ati i gyflawni'r ymrwymadau a wnaethoch.

Mae grwpiau a sefydliadau sy'n cyflawni'r Nod Ymddiriedaeth yn gallu ei arddangos ar eu sianeli cyfryngau cymdeithasol, gwefan, llofnodion e-bost, cylchlythyrau a chyfathrebiadau eraill. Cadwn yr hawl i dynnu defnydd y Nod Ymddiriedaeth yn ôl ar unrhyw adeg.

Cyswllt

I gofrestru ar gyfer y Siarter, defnyddiwch y ddolen cofrestru uchod neu cysylltwch â'ch Swyddog Hyfforddi ac Ymgysylltu lleol;

Gogledd Cymru trudy.pease@victimsupport.org.uk

De Cymru & Gwent claire.guthrie@victimsupport.org.uk

Canolbarth a De-orllewin Cymru becca.rosenthal@victimsupport.org.uk

Os ydych yn sefydliad Cymru gyfan, nad ydych yn siŵr ym mha ardal yr ydych yn eistedd neu os oes gennych ymholiadau cyffredinol am y Siarter, cysylltwch â'r Rheolwr Ymgysylltu a Hyfforddiant Cymunedol Troseddau Casineb Becca Rosenthal: becca.rosenthal@victimsupport.org.uk

Gadewch i ni wrthwynebu troseddu casineb gyda'n gilydd

Hate Crime Charter (Wales)

Background

The Hate Crime Charter was launched in 2020 during Hate Crime Awareness Week as a way of engaging organisations big and small in helping to create a better environment for victims and witnesses of Hate Crime.

The Charter brings to the forefront victims' rights and key areas of support that make a real difference to those affected by hate crime.

Sign-up process

There is a three-step process to signing up to the Charter:

- 1) Sign up via the registration form [HERE](#)
- 2) Join in a conversation with key Engagement staff from the Wales Hate Support Centre.
We will help you to look at your vision behind signing the charter and what support we can offer to help you to achieve that.
- 3) Once positive steps take place you'll be awarded the Trustmark for you to display more publicly your commitment.

The Trustmark

The Trustmark is a symbol of an organisation's commitment to the Charter and victims of Hate Crime. It demonstrates that you as a group or organisation are actively delivering on the commitments that you have made.

Groups and organisations that achieve the Trustmark are able to display it on their social media channels, website, e-mail signatures, newsletters and other communications.

We reserve the right to withdraw the use of the Trustmark at any time.

Contact

To sign up to the Charter, please use the registration link above or contact your local Training & Engagement Officer;

North Wales trudy.pease@victimsupport.org.uk

South Wales & Gwent Claire.guthrie@victimsupport.org.uk

Mid & South West Wales becca.rosenthal@victimsupport.org.uk

If you're a pan-Wales organisation, you're not sure which area you sit or you have general enquiries about the Charter, please contact Hate Crime Community Engagement & Training Manager Becca Rosenthal: becca.rosenthal@victimsupport.org.uk

Let's stand up to hate crime together

Cyngor Sir Ceredigion

ADRODDIAD I'R:	Cabinet
DYDDIAD:	1 Tachwedd 2022
LLEOLIAD:	Hybrid
TEITL:	Siarter Troseddau Casineb - Cymorth i Ddiodefwyr
PWRPAS YR ADRODDIAD:	Rhoi adborth gan y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol a gynhaliwyd ar 3 Hydref 2022

CEFNDIR:

Yn y gyfarfod ar 3 Hydref 2022, bu Aelodau'r Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol yn ystyried Siarter Troseddau Casineb elusen Cymorth i Ddiodefwyr.

Mae Cymorth i Ddiodefwyr/*Victim Support* wedi datblygu Siarter Troseddau Casineb i sefydliadau lofnodi, er mwyn creu rhwydwaith o gynghreiriaid i gefnogi ei waith gyda diodefwyr ac i godi ymwybyddiaeth am droseddau casineb a'r ffyrdd o'u riportio ledled Cymru.

Dyweddodd yr elusen ei bod wedi gweld cynnydd amlwg yn y galw am ei gwasanaethau cymorth ynghylch troseddau casineb – hyd at 70% o gynnydd yn ystod y pandemig. Gyrrwyd y cynnydd hwn yn bennaf gan achosion yn ymwneud â hil a homoffobia. Mewn ymateb i'r cynnydd hwn yn y galw, lansiodd Cymorth i Ddiodefwyr y Siarter Troseddau Casineb sy'n ymrwymo sefydliadau i roi hawliau i ddiodefwyr â'u cefnogi i adnabod a riportio troseddau ac achosion sy'n ymwneud â chasineb.

Dyweddwyd bod Cyngor Sir Ceredigion eisoes yn benderfynol o godi ymwybyddiaeth am Droseddau Casineb a'r ffyrdd o'u riportio. Mae gwaith a wneir drwy'r tîm Cydlyniant Cymunedol a llawer o adrannau'r Cyngor yn sail ar gyfer yr awydd i sicrhau nad yw troseddau casineb yn dderbyniol, bod pobl yn deall beth yw troseddau casineb a pha gamau y dylai diodefwyr, tystion a chymunedau eu cymryd pan fyddant yn digwydd. Byddai llofnodi'r Siarter Troseddau Casineb gan Gymorth i Ddiodefwyr yn atgyfnerthu'r gwaith da sydd eisoes ar waith gan yr awdurdod lleol ac yn rhoi fframwaith i sicrhau bod ymrwymiad llawn yn digwydd ar bob lefel o'r sefydliad. Ni ddylai neb yng Ngheredigion orfod goddef rhagfarn neu drosedd casineb.

Ar hyn o bryd, roedd sefydliadau sy'n mabwysiadu'r siarter yn ymrwymo i sicrhau bod disgwyl i staff a gwirfoddolwyr i gyd gadw at addewidion y siarter pa bryd bynnag y dôn nhw i gysylltiad â phobl sydd wedi diodef trosedd casineb ac yn gweithio i adeiladu cymunedau cryf a chynhwysol. Hefyd byddai gofyn i sefydliadau gymryd camau allweddol ynghylch codi ymwybyddiaeth am Droseddau Casineb. Nid oedd y rhain wedi'u rhagnodi a gellid eu datblygu mewn ffyrdd priodol yn ôl anghenion y sefydliad a'r cymunedau maen nhw'n eu gwasanaethu. Rhoddwyd enghreifftiau o waith y sefydliadau sy'n llofnodi'r Siarter.

Dyweddwyd mai'r camau nesaf pe byddai Cyngor Sir Ceredigion yn dewis llofnodi'r Siarter oedd y byddai cyfarfod yn cael ei drefnu gyda Chymorth i Ddiodefwyr i drafod y camau

perthnasol. Roedd rhai sefydliadau wedi canolbwyntio ar hyfforddi staff, rhai ar ledaenu gwybodaeth, eraill ar gymysgedd o'r ddau. Ar ôl dod yn bartner 'gweithredol', mae sefydliadau wedyn yn gallu defnyddio'r marc ymddiriedaeth ar eu gwefannau, deunyddiau hyrwyddo ac ati.

Yn dilyn trafodaeth, gofynnwyd i Aelodau'r Pwyllgor ystyried yr argymhelliad a ganlyn:

Bod y Pwyllgor Craffu yn gwneud argymhelliad i'r Cabinet y dylai Cyngor Sir Ceredigion lofnodi'r Siarter Troseddau Casineb.

ARGYMHELLIAD:

- Cytunodd Aelodau'r Pwyllgor i argymhell i'r Cabinet y dylai Cyngor Sir Ceredigion lofnodi'r Siarter Troseddau Casineb.

Y Cynghorydd Rhodri Evans
Cadeirydd y Pwyllgor Trosolwg a Chraffu Adnoddau Corfforaethol